

LA:SENYERA:FEDERAL

Porta-vèu de la Joventut Republicana Federal

Any II REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plaça Olózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 9 de Febrer 1908

Preus de suscripció

Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre, 1'50 pts.
Estranger..... 2'00 ,

Nom. 19

LA EDUCACIÓ LÀICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robolledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especiales de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'aimeten recomenats y externs

* * * * *

Notes setmanals

El drama portugués

Una vegada mes s'ha vist reproduïda en les planes de l'Historia aquella terrible menassa den Marcus Brutus devant del cadavre den Julius Céssar. «Quants segles a venir veuran representada aquesta escena» digué ell, y a la mort del Céssar romà y a la dels altres césars s'hi ha unit la den Carles de Braganza.

Ens dol en l'ànima la mort d'un home y per això ens dol la del rei Carles, mes el nostre sentiment no arriba al cap, el nostre sentiment no surt del cor. Y mentres el cor sent, el cap pensa; y pensa moltes coses. Pensa que hauria pogut evitarse, tal vegada, el derramament de sang si la Naturalesa no hagués donat vida a un Franco dictatorial, tirànic, inquisidor y opresor dels homes y agarrotador de les llibertats; pensa que si val molt la vida d'un rei, també valen molt,—per rahó directa del nombre—les vides dels ciutadans, tan dignes, en sa humilitat de inconeguts, de gosar de les ventatges inherents al home com els més elevats personatges; y pensa finalment—perquè no dirlo?—que si quan la llibertat es oprimida y conculcada per uns pocs en perjudici d'altres molts, l'esperit de progrés, que es esperit de rebeldia, s'aixequés en defensa solzament dels drets perduts, tal volta els tiràns, els dictadors a lo Franco anirien mes escassos.

Tot te la seva compensació, y potser per rahó d'aqueixa s'establi el refrà de Castella *A rey muerto rey puesto*.

Portugal la nació veina que vegí mort fa pocs dies a En Carles de Braganza ha vist ja la proclamació del fill de aquest com a lègitim hereu del tron.

La nostra ploma republicana y sincera no pot pas donar l'enhorabona an els portuguesos, tampoc li es permet la més petita alusió que pugui semblar despectiva pel nou sobirà pero si que ens es permet clouer aquesta petita nota setmanal ab les paraules d'un gran pensador francés, En Víctor Hugo: «Hi ha bons reis com hi han bones dretars».

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

VII

Verran també los que dicen que nosotros pretendemos hacer de la federación un monopolio. Nosotros llamamos los españoles todos á establecerla y los españoles todos á regirla. Nosotros queremos que así el poder central como los poderes regionales sean obra de los ciudadanos todos sin distinción de partidos. Partidos continuará habiendo en la Nación, y partidos en las regiones; pero no los de ahora. Habrá los que engendre el calor de las nuevas instituciones.

Tan lejos estamos de querer la federación solo para los federales, que estamos firmemente convencidos de que, si a los federales la redujéramos, nacería muerta. Es indispensable, á nuestro juicio, que concurran á la obra todos los hombres de buena voluntad y acendrado patriotismo, seguros de que no cabe por ningún otro sistema ni dar al genio y las aspiraciones de cada región alto y libre vuelo, ni hacer surgir de la tierra y del trabajo las muchas riquezas aún malogradas ó ocultas de que es posible que sean manantial fecundo.

No damos nosotros pauta alguna para el régimen de las regiones. Cada región podrá, según dijimos, constituirse así en lo político y lo económico como en lo religioso y lo jurídico según sus tendencias, sus aspiraciones, sus costumbres, sus intereses y su especial carácter. No le ponemos otra cortapisa que el respeto á los poderes de la Nación y las demás regiones, á la libertad de los individuos y la autonomía de los pueblos y á la República.

No hay hombres donde no son absolutamente libres el pensamiento y la conciencia. No es soberana la Nación regida por poderes hereditarios. No hay vida nacional posible donde quepa sacrificar á los intereses parciales los comunes. Ha de ser la federación garantía suprema de la libertad, escudo de la República, dique contra las invasiones de los poderes regionales. Garantía suprema ha de ser también del orden cuando la región no baste con sus fuerzas á restablecerlo. No hay ni orden sin libertad ni libertad sin orden.

Las regiones tienen, en cambio, garantizada su autonomía, primero por las fuerzas de que disponen, luego por el Senado, establecido principalmente para impedir la aprobación de leyes que en algo les menoscaben las funciones ó los derechos.

Libres, autónomas, son, además, las regiones un antemural contra esas dictaduras á que tanto propenden las Repúblicas unitariamente regidas. Triunfante la dictadura en París, lo fué bajo los dos Napoleones en toda Francia; triunfante en Madrid el año 1874, lo fué en toda España. Si la Nación hubiese estado ya federalmente constituida, en

las regiones habría encontrado pronta é inevitable muerte. No han sido posibles las dictaduras ni en los Estados Unidos ni en Suiza.

¡Que la federación cuenta con enemigos aún entre los republicanos! ¿Dónde se encontrará un sistema ni más lógico, ni más liberal, ni más flexible? La humanidad entera cabe unir y organizar por vínculos federales. Lo que no ha sido aún posible ni por la espada de los emperadores ni por el báculo de los pontífices, lo será por nuestros racionales principios.

F. PI Y MARGALL.

Sava cultural (1)

II

Migrada feina seria la nostra si sols senyalessim els defectes sens procurar-lo una correcció oportuna y eficás.

No som com els polítics a l'antigala que, prop les eleccions senyalaven llurs terres dels electors, arrenglerant una reunió de pals ab banderoles, rebuscant paraleles y perpendiculars per ont mai tenia de fabricarsi un pont sense riu, ni tampoc passarhi un tren sense rails. Als senyalaven per un guany particular... y per xó solzament senyalaven. Com nosaltres no hi tenim el menor benefici, de propri antuvi hem significat els pitjors més qu'avui té la qüestió de l'ensenyansa, y per xó, també sens regardar de cap classe, procurarem donar els més factibles y ménys costosos meus.

La qüestió atributiva dels governs, procurarem aclarirla mes enllà, així com les parts primordials siguin encarriillades—N'es tant de secundaria la part que en coses de cultura cap a n'els governants, per sa mateixa decidia demostada constantment, que jo, li donctant poca importància, que fins la tinta s'eva-pora y se m'escriva'l paper per les quartilles al sol intent de pensarhi. Las qüestions d'Estat requereixen tant treball, son d'importància tant superba que enva cridal mestre, y'l poble enseanya'l mostrari de llurs deficiències.... Com si l'Estat pogués viure sense la patria, com si la patria no fossim els homes, com si per aquests y sols per aquests tinguessin de desvetllar-se els governs haguts y per haver! Futeses, capritxos, res, feuloshi entendre.

Per altre part, com la formació de vers mestres sembla segueix bon camí, en principi, puig això procura la dita «Escola de Mestres» a Barcelona, si be es certissim que hi ha mil y un inconvenients a corregir (sigui dit a fur de veritat) y quelcom d'equivocacions pedantesques ab llurs llibres, dits pedagògics, y aixó que deuria ser la solera hont deu aixecar-se un fort casal pera Mestres; deixant apart totes aquestes per ara petites, l'inconvenient respecte a mentors senyalat en nostre passat article sera objecte de futurs estudis, que mitjansant

el temps, el solc de nostre retlla fatalment ens hi portarà.

La principal causa del nostre retràs civic, al meu entendrer, es, deixa, la desconfiança dels pares, la major part analfabets, y sen així, no devém de cap de les maneres deixarlos condormir seguint un somni malestuc per llurs vasts, quins deuen esser els homes del avenir.

Y com, per desgracia la major part ni coneixen les lletres, ni deu parlar-sehi d'aquest maquinisme engorrós a la seva edat, devém procurar-lo un plat d'educació menjivola y apetitosa. Deu ferse enraionant al poble en massa, quelcom així com se's rahona quant les hores d'entusiasmés polítics. Aduc ab l'exemple sanitós de la perseverança, de la fe, del treball constant. Instantlo pera que estudiï, desitji, lluiti. Ensenyantli la dressera que deu seguir, orientantlo, facilitantli els medis d'educació, ab l'esforç combinat del protector y'l protegit. Una volta comensat el conreu, no deu limitarse ab frases alentoses. Deu persistir fins observar els fruits de la prèdica. Tota persona emprendora, tot nucli d'homes altruistes que prenguin com seva la causa de l'educació popular, te que veurer mes tard o mes aviat, sa generosa labor renumerada. Perque camviant els pobles ses ombres negres per ilum radiant, tota indústria's robusteix, tota empresa adquireix major impetuositat, tothom conquesta un lloc mes enlairat com individu, com patriota.

Les conferencies públiques, acabat el treball diari, son realisables, així com també adequades al fogós tremp de nostre ilustrada joventut. Ben organisades poden donar fruits profitosos. Si's logrés que tot poble, xic o gran, tingués una agrupació que baix el lema cultural procurés l'avens educatiu, perseguint una progressió patriòtica, nostres pobles catalans deixarien esmaperduts a tants contraris sistemàtics, com encar temim, doncs la brusa, l'espardenya y la barretina assombraria per lo simbòlicas de potència celebral y productora.

Es cer de que aixó pertorbaria les costums de nostres conciutadans; però no ho es ménys de que els temps no son els de sempre, y a nous temps, noves costums. Les conferencies pro-cultura, significarien un hábit tan útil com preciosament agradés.

Quant s'arrela en un servell l'idea de que l'individu per iniciativa pròpia pot fer cambis favorables a les condicions socials d'una regió, es deber de la persona, com valiosa entitat de aquella mateixa societat, donar palesa forma al pensament, cosa que sols logrará mitjançant la seva acció. Buscant adeptes, organitzant voluntats, propagant la mateixa idea, perseverant en l'emprenyo, com també comparant els mil y un exemples que'n dona l'història contemporània, trabarà un auxili grandós. No's necessita fondejar el mar del saber-humà, ni escalar el soli de l'oratori domi-

(1) Vegis lo número 17.

nant pera fomentar una organisió práctica y útil, deu tenirse en compte quant senzills son els cervells per qui això s'fa. Tots els camps son bons pera que hi grilli la llevor educativa, així el saló d'un centre, com el taller humil, ja'l camp de trevall pesat, ja la taula del café, ja'l banc de la barberia.

Aixís ho faig jo en l'hermosa plana del Baix Llobregat, ont no hi ha poble ni poblet que's trobi orfe d'una agrupació cultural, que gracies això, avui dormen plans y tans aprofitant la llana a n'ells esquilada. Aquesta gent no es la bona gent d'avants: es amiga del treball y gosa tant com pot de la lliberat que sap ferse. Ja no lluita per el personalisme. Qui mes avensat qui menys, sols sap ser lliure y s'aciona de viure vida ample, vida plena, vida humana, vida conscient.

Res de fraseología bonica, res d'elegància en el llenguatge, en les vellades que per nosaltres son hores de metòdic treball y útil conreu. No fora una mofa en lloc d'un apòi que's dona a l'analfabet per lo camí de la vida?

Els conferenciants qu'ab mi venen, sols tracten d'aquelles questíons que poden interessar al home en sa propia població; que poden donar noves idees al obrer del taller, al industrial en s'empressa, al empleat en sa ocupació diaria, a la societat entera perfeccionantla moral y materialment.

L'idea del fracàs, la por de no trobar eco en l'opinió, l'ombra del indiferèncisme, no deuer espantar a ningú. Tots aquests temors a res se redueixen, fingen avergonyits devant la potent voluntat, l'inquebrantable resolució, el decidit empenyo. Aquestes mateixes dificultats son les que després alaben y enlaien l'obra: aquests mateixos obstacles, ja venuts, son els que conquisten pel vencedor la corona del triomf. La por es fantasia dels cervells enemics; mentre que l'valor es una conjunció briosa de tot lo qu'és gran y sanitós dins l'esprit del home. Ni 'ls grans imperis, ni les grans empreses jamai foren obra de pusilánims. Eser cobart es esser retrograde. El patriotisme sols se demostres per les obres pràctiques que's fan en bé dels patricis; entenc per patricis tots quants convinien dins la patria.

Quants cors valents, ànimes ansioses, talents àvits d'amplejar llurs llums, plètora vivificadora, y qui sab si per culpa de l'atmòsfera que 'ls volta, se revolcan, deixant morir llurs entussiasmes y anhels d'acció y de lluita? Mentre que no falten oportunitats infinites per emplear s'activitat. Lo nostre problema de cultura, necessita d'aquestes voluntats febroses, d'aquests defensors de la cultura, quins poden guanyar honrosa garlanda anant per aquets pobles predicant la bona nova.

Solsament d'aquesta manera, sacrificantse pel poble, el poble se torna bon. El poble fa patria, el poble no es un destorb per la vertiginosa marxa de la societat lliure, el poble no es una vergonya per l'estol de nostra terra.

Salveulo, doncs, els homes d'iniciativa, els esforçats, els decidits, els altruistes; sols bona intenció se us demana per convertir una obra de caritat en obra de cultura. De no ferho així, mai les escoles s'ompliran de tendres criatures, sempre aquestes seran vejades, esplotades, maltractades, cors tendres dins d'apergaminats cossos de nins, quins mai tindràn la bellesa de les flors, la ignorància de les aus y la fermeza del douzell—Jamai coronaran són destí; no 'ls veurém lliures, altius, forts com l'avenir.

RAMÓN DE P. MARTORELL-FONT.
San Feliu de Llobregat.

Francisco Pi y Suñer

Ens ha sorprès fondament la mort de tan distingit corregidor.

Saviem estava feia temps malalt, pero no pensavem que tan prompte la mort l'arrebassés d'entre nosaltres.

Contava el Sr. Pi y Suñer entre els federals tarragonins ab bones amistats.

Vingué per primera volta a Tarragona acompañant en un derrer viatje a la nostra ciutat al nostre venerable Mestre en Francisco Pi y Margall, essent després nostre hostre en diferents ocasions, entre elles quan va reunir-se aquí el Consell Regional Federalista de Catalunya; quan va colocarse la làpida al Passeig de Pi y Margall y quan va donar una notabilissima conferencia al Centre Federal.

Fou el principal col-laborador de *La Avanzada* y per LA SENYERA FEDERAL ens havia promés també sa col-laboració si el estat de la seva salut li hagués permés.

En el vinent nombre publicarem sa biografia.

Rebi la seva desconsolada família l'expressió del mes sentit condol de LA SENYERA FEDERAL.

Portugal-Catalunya

Parlarem ahir ab un escriptor radical, y darrera d'uns comentaris a l'actual acció revolucionaria portuguesa, ab la sinceritat dels que han vist al dolor cara a cara en les llutes socials. ens digué:

—Fem malament combatent les arbitrarietats governatives a Barcelona. Les detencions, els registres, les delaciōns eren el programa den Franco, y són aquí el programa de les nostres autoritats. Y es aquest l'ambient propri pera la germinació de les grans accions renovadores. Cada emprisonat aixeca odies, anhels subversius en els amics, en els parents y en els correligionaris. Una detenció fa més que un miting y totes aqueixes corrues lamentables que xuclen les presons barcelonines, tenen l'equivalència d'una companyia. Que una feixuga dictadura inquieti la nostra vida; que no hi hagi casa sense dolor ni ciutadà per perseguir; que el ànima den Joan Franco se clivi ben bé en el cos del senyor Ossorio! Caliem nosaltres, mentre els salons fan sa via. L'odi s'escampa més depressa que l'amor...—

No, nosaltres no podem callar, perquè ja s'ha fet carn dintre nostre la protesta. Y avui es precis parlar més, perquè abans podien semblar les manasses buids retòricimes, més no ara que les bales de Lisboa posen autoritat a les nostres paraules.

Una extraordinaria similitud ensambla la tasca autoritaria portuguesa y la barcelonina, y com allá, aquí s'està afermant l'implantació d'un dilema; o'l terratrèmol o la resignació covarda y esclava.

En Lluís Morote desentranya 'ls motius promotores de la tragedia, y diu:

“A Portugal le había privado un hombre temerario y loco de todas las libertades: de la libertad de discurrir, de la libertad de la Prensa, de la libertad de la tribuna, de la libertad de reunirse y de manifestarse y hasta de la libertad de conversación... No podían dos o más personas, encontrarse en la calle y ponerse a deparir sobre los sucesos públicos sin el temor de que alguien les espiese y los delatase. En el tranvia, en el café, en el teatro, en el casino, en la tertulia privada y hasta en el seno del hogar surgían espontáneamente, como por arte de encantamiento, del centro de la tierra, espías y delatores. La denuncia era un oficio, casi una magistratura pública, como en los tiempos ne Tiberio y de Nerón”.

Si, això era Lisbo sota la voluntat den

Franco, més també té totes les característiques anormalitats de Barcelona, ont la denuncia està sempre redactada en les fiscalies, tenir idees avensades es una culpabilitat, y ont també la delació falsa fa, com en el cas, que no es pas isolat, del nostre company Sr. Rovira, de la mentida servei governatiu, que omplea'l buid deixat per la llei sospesa.

Y no es la persecució lo intolerable, sinò la depressió moral ciutadana, la covardia feta estat social, fent girar el cap quan se conversa protestant, per si escolta'l policia y tenir por, quan se parla públicament, de la delació canallesca; quan s'escriu, de la denuncia arbitraria.

L'autoritat no viu com executora de les lleis: l'autoritat acciona com anuladora de llibertats, però anuladora sense emoció, sense posar potència d'odi en la persecució. El Sr. Ossorio s'ns presenta, no com un petit dictador, sinò com un *sportman* de la tiranía. Però la sembrada d'odis s'extén, y de la presó surten revoltats decidits els que entraren essent resignats innocents, escampant, ab les seves veus y les veus amigues, de totes les idees enemigues de les pacífiques evolucions.

(De *El Poble Català*.)

Si yo fuera Dios

(FANTASÍA)

A mi amigo R. Homedes Mundo.

A la luz de las antorchas
que alumbraran el camino,
con las teas crepitantes
empuñadas en la diestra
de los hijos del destino,

como furias que azotaran
las viviendas de los ricos,
pasarían mis legiones
de sectarios vergadores
enemigos de lo antiguo.

Y en revueltas espirales,
en inmenso torbellino,
danzarían en los aires,
como monstruos del avemo,
mal quemados pergaminos.

Al cruzar el ancho espacio
los rumores confundidos
de los ayes del que muere
con el grito del que siente
sus dolores redimidos,

las antiguas fortalezas,
seculares edificios
levantados por el hombre
en momentos de soberbia
para escarnio de si mismo,

al hundirse con estrépito,
en tremendo cataclismo,
mostrarían sus despojos
recordando todo un mundo
de pasados desatinos.

Se alzarian los esclavos,
los eternos oprimidos,
los malditos de la suerte,
los que libres de cadenas
se abrazaran confundidos.

Y con mágicos acordes,
al sentirse redimidos,
cantarían dulcemente
a la luz de las antorchas
que alumbraran los caminos.

J. BRÚ FERRER.

Pera LA SENYERA FEDERAL

Un record

Després d'haver passat el dia corrent a una velocitat de sexanta kilòmetres per hora, parant solzament en les estacions d'Agent y quesunes de bandera, el temps necessari pera pender o deixar passatge; arribarem a les sis de la tarda a la del pintoresc poble de Tamós qu'es la inmediata a la de Tampico. El sol estava amagantse per entremitj de una nuvolada que cubria l'oritzó com si ja estés cansat de la seva feina diaria y volgués anarsen cap a retiro. Surtirem de Tamós a les sis y deu. La pròxima passada era Tampico. Els passatgers cambiaren de fesomia, els semblants eren més expressius perque anava a acabarse aquell viatge, que semblava interminable, de catorze horas de ferrocarril desde Sant Lluis Potosí y que després de provar totes les postures d'un costat y altre, tant dret com assentat acaba un per quedarse com enmotllat dintre'l seient. Pero la noticia de que la següent estació era la última del romiatge feu reviurer els esperits y tothom comensà a arreglarse per estar a punt aixís que parés el tren.

Ja m'habia quedat recolzat en la plataforma del últim cotxe contemplant aquella hermosa posta de sol mentres anavem deixant kilòmetres y més kilòmetres enrera. Cada kilòmetre que feiem semblava qu'era una mesura mes de foscor que s'escampava pel firmament. De tan en tan un d'aquells nuvolots negres semblava esquerxar-se per qui estrep hi sortia un raig de claror esmor-

tuïda que venia a brunyir aquells dos rails com a dos fils de plata sense fi. ¡Quin quadro mes hermós! Estaba jo tan abstret ab aquell panorama, que s'anava esborrant per moments, que la mera imaginació travallava sola sense jo d'normen compte, remontantse a temps passats, ilusions mortas, records de la mera estimada Tarragona, els amics, germans, pares.... quant de prompte surt de la màquina un xiulet enxordidor que'm va per comprendre qu'estavem arribant a Tampico.

Vaig fregarme la mà pel front y ulls com volgut despertar d'aquell somni que m'havia transportat a una època, la més felis de la meva vida. Tot en va! Encar avui endosa la meva ànima.

PERE GRANADA.

Tula (Mèxic) 16 Dicembre 1907.

Celebritats Mondials

Leónidas

Universalment reconegut com un dels héroes mes grans que registra l'Història de la Humanitat, el nom den Leónidas va junyit ab els dels guerrers martres que sacrificaren llurs vides en holocaust a la Patria.

El nostre biografiat no se li reconeix data fiera que senyali el seu naixement, sols se sab que per allà l'any 490 succeí al rei Cleòmenes en el tron d'Espanya, petit estat que mes qu'una monarquia podríem dirli república a juijar pels furs que tenien els seus fills.

L'invasió de Darius a Grecia feu que els atenienses reclamessin l'ajuda dels espartans, més aqueixos s'hi negaren a donarlosi socors, degut a antigües rancunes. Venceren els atenienses a Danús, y avergonyits els espartans de haver negat el seu apoi, borraren sa malifeta acudint en la segona guerra emprada per Jerges, a ajudar als grecs, quins designaren a Leónidas que tenia conquerida fama de gran guerrer a impedir que's invasors passessin lluitant en el pas de les Termòpiles, la mes gran batalla que registra l'Història.

Leónidas y els seus trescents espartans, junt ab quatre mil grecs, impiden el pas dels perses, durant la batalla tres dies, é impedint qu'un exèrcit nombrós pogués adelanta un pas finses que un grec traidor guià als perses durant la nit per un camí que permetí atacar per l'espatlla als heròics guerrers. Esparcats els grecs, fugiren, quedant tant sols Leónidas y els seus trescents espartans quins ab un valor inmens causaren als seus contraris vint mil baixes sucumint tots ells. Fou precís, finalitzat el combat, que's mateixos vencedors portessin la nova de sa victòria per totes parts.

Se conta que durant el combat un estàtua digne a Leónidas:

«Son tants els enemics que si cada un dispara una fleixa formarien un núvol qu'arribaria a tapar el sol» contestantl l'hèroe: «Mellor, així lluitaré a l'ombra». Aqueixes sublims paraules retraten l'esperit immensament gran del mes brau dels guerrers.

H.

En Josep Sentis

El nostre benvolgut amic y paisà, qual nom enapsala les present ratlles, ha volgut avants d'anar-se a París a continuar els seus estudis en el piano, donar un concert en el «Ateneu de Tarragona» el que tindrà lloc aquesta nit a dos quarts de deu.

En Josep Sentis fundà l'«Orfeó Tarragoní» y molt jove encara, puig no ha cumplert els 19 anys, se donarà avui a conèixer com a compositor y com a concertista notabilissim.

No dubtem se veurà el teatre plé de gom a gom a continuació publicarem el programa del concert:

Programa

1.ª Part

Gavota variada en sol..... Handel

- Sonata op. 81 (Característica)* Beethoven
 (a) Adagio-Allegro (Les Adieux)
 (b) Andante expressivo (L'absence)
 (c) Vivacissimo (Le Retour)

2.ª Part

- Sur le lac (Barcarolle)*..... J. Sentis
Vals en la bemol op. 42.....
Estudi en la menor..... Chopin
Andante spianato y gran Po-
lonesa en mi bemol op. 22.

3.ª Part

- Humoresque (1.ª audició)*.... Tschaikovski
Papillons (1.ª audició).... O. Olsen
Berceuse (1.ª audició).... Liadoff
Rapsodia núm. 2..... Liszt
Piano gran quà "Chassaigne frères"
 Se prega no entrin en la sala durant l'execució del programa.

Moviment federal

Renovació de Junes del Centre Republicà Federal de Pla de Cabra:

Junta administrativa

- President*, En Josep Ruter.
Vicepresident, En Aleix Tous Estrada.
Tresorer, En Joan Canelu Radón.
Vocals: En Joan Cafat Pons, En Josep Salas Rosell, En Josep Llenas Contijoch, En Ramón Pous Andreu.
Secretari, En Lluís Tous Orque.
Visecretari, En Gregori Ribé Anglés.
Comité Republicà Federal
President honorari, En Nicolás Estévez.
President efectiu, En Gabriel Rabadà Baldrich.
Vicepresident, En Joan Canelu Radón.
Vocals: En Ramón Pujol Pujol, En Josep Miró Espina.
Secretari, En Josep Sol Batet.

**

La Joventut Federal de Llansà, celebrarà el pròxim dia 11 de Febrer una vetllada conmemorativa ab motiu de la proclamació de la República de 1873.

En dit acte que serà presidit per el Comité Municipal Federaliste, faràn us de la paraula variis socis del Centre y Joventud. Esperém qu'el acte serà lluidissim.

Plecs y esquinsades

Sr. Arcalde:

Sabria dirnos si 'ls guardes municipals teuen hora senyalada pera entrar de servei? Perque nosaltres sebém que uns fan d'autoritat mes prompte qu'altres.

Es qu' aquests tenen algú permis pera estarse mes temps al llit, ara que la fresqueta apreta de valent?...
 Vosté dirà, senyor Arcalde.

En el S-nat espanyol, un altre senyor bisbe s'ha tornat a queixar per la poca, al seu criteri, assignació que figura en el pressupost pera'l cuidado y conservació de les iglesies ont s'hi practica la religió católica, religió oficial en un país que en sa majoria no es catòlic de cor, si bé ho sembla en apariència.

En aquest país ont ningú emigra, ont tothom treballa y ont tots som tan felissos, molt felissos, no s'haurien de regatejar quatre quartos per la conservació de les iglesies.

Ab major motiu sabent que (gracies a déu) les escolas estan.... que acaben de caure.

Llegim:

«Berlin.—El Consell de guerra ha condemnat a tres anys de presó a un tinent que ha comès actes contra natura ab els seus subordinats.»

Todos somos unos
 el pobret dirà:
 «Si fos d'Alemanya
 m'haurian... xafat.»

El nostre Ajuntament, a proposta del Sr. Arcalde, acordá fer constar en acta haver vist ab sentiment la mort de part de la reial família portuguesa.

* * *
 A Saragossa, el regidor monàrquic senyor Arroyo va pretindre, en la sessió de l'Ajuntament, que aquest fes constar el

sentiment que li ha produït el regicidi de Portugal.

El republicà Sr. Pintos s'oposà y sols transigi si se protestava també de la mort de les víctimes a que donà lloc el regicidi.

Segons se veu, aquella popular frase *No val a badar ja no's recorda*, perque encara hi ha qui bafa.
C'est vrai?

Noi, quin trajo més bonic que portas, qu'has tret la rifa?

—Ca, home! Com que segons m'han dit ja no timben en cap puesto... de Tarragona, ehi! doncs jo que si vaig y'm compro un vestit ab els vint duros que'm quedaven.

—Molt be, Pau, are veig que ets tot un home.

—Xócal!

Llegim:

«El president del Orfeó Català de Barcelonà ha visitat al arcalde invitantlo al solemne acte de benedicció del nou domicili que tindrà efecte el diumenge pròxim, a les tres y mitja de la tarde.

Beneirà l'edifici l'eminentissim prelat doctor Casanys.»

I con tan fausto motivo
 l'edifici enveillira
 y amparats ab sa eminencia
 l'Orfeó prosperà.

Oidà!

La Gaceta ha publicat una reial ordre de Gobernació prohibint en tot Espanya el bárbar espectacle de les capees.

Finses ara no s'han donat compte de lo bárbar del espectacle!

Bò es que començin y posats a fer su primeixin d'un cop les capeas, les corridas de toros y tot lo que tendeixi a la incultura nacional.

No es parin, nò, que a Espanya hi ha molt que barrer, senyors governants!

Monsieur Combes, els hi deixará l'escombra ab molt de gust.

Quelcom es algo com digué un escriptor.

«Vaixells procedents de Santo Domingo anuncien que la República ha reformat la seua constitució ab tal motiu quedará abolida la pena de mort per delictes polítics.»

Y aquí Espanya? Tots bons per are.

Solts y noves

S'ens assegura que malgrat les ordres dels municipals de que s'abstinguin els frares cartujos de tirar al carrer medallletes y rossaris, lo cual produceix baralles y contusions entre la quixalla que recull aquells adminiculs, aquells religiosos fabricants del renombrat licor que tants grandiosos beneficis els hi produceix, contiuan erre que erre tirant medalles y rossaris al carrer.

Fa pocs dies que un carro va atropellar a un noi fill de pares pescadors qu'esperant la medalleta no va adonarsen que el carro li venia al demunt. Va tindre que esser degudament auxiliat pels veïns que protestaren de l' innocent diversió dels frares. Per que aquells en compte de tirar medalletes no repartiven entre els pobres els milions de beneficis qu' anyalment enven a Roma?

Per molt que sigui la projecció qu'aytai frares disfruten bò fora que s'els hi donés a comprender que a Tarragona hi ha Ordenances municipals que tot hora, frares inclus, han d'acatar y cumplir.

Pera'l proper dia 11 de Febrer, aniversari de la proclamació de la República espanyola, la Junta d'Acció Política de la nostra Joventut Federal, projecta celebrar una gran vet lada política conmemorativa d'aquella data.

Celebrarèm que obtingui un ecxit.

Ha visitat nostra redacció el novel periòdic de Sabadell *Cultura*.

Establím ab gust el canvi.

El passat dinmengà fou enterrat el qui en vida era nostre bon amic y correlioginari En Pau Montgnò Claravalls.

L'acte fou una verdadera manifestació de dol.

Rebi se familia y en especial nostres corriginaris en Francesc y Joan Clara-valls la expressió de nostre condol.

Nostre benvolgut cor religionari y diputat federal per aquesta circumscripció En Julià Nougués, ha pronunciat al Congrés un notabilissim discurs combatent un projecte de llei del ministre d'Hisenda en virtut del qual moltes ordres religioses podrien reclamar de l'Estat indemniscions a totes llums injustes

Sentim que la falta d'espai no ens permet publicar tant notabilissim document.

També el Sr. Nougués, junt ab els señors Caballé y Mayner, ha intervint en l'interpellació promoguda pel diputat per Gandesa posat de manifest les arbitrariedades que continuament comet aquesta Arrendataria de Consums contra el comers y contra el poble en general.

Demà donarà una conferència al "Centre Nacionalista", nostre estimat amic En Antoni Rovira Virgili.

Esperém que serà lluidissima.

El segon ball de Carnaval celebrat el passat diumenge a la nit en el "Centre Federal" resultà lluidissim de debò. El jove dansà fins altes hores de la matinada, regnant el regositj y alegria propies d'itals festes.

Pel qu' està anunciat per avui, hi ha insitada animació entre l' jovent, lo que fa esperar una vetlla agradable.

El setmanari nacionalista barceloní *La Revolta*, ha sigut novament denunciat. Sentim de tot cor l'ensopègada desitllantii surti en be de la mat-ixa.

Ab aquesta última denuncia son tres les causes que te pendent ab tot y contar el estimat confrare molt poc temps de vida.

Senyor Alcalde: Ara qu' a Tarragona no hi falta aigua, hauria d'ordenar a la brigada que's reguessin els carrers, principalment els del port puig ab el tranzit y els nívols de pols qu' al mes lleu ventijol s'aixequen se fa impossible el viurehi.

L'exit de la festa celebrada diumenge en honor al Senador per Tarragona don Albert Rusiñol, en el teatre del Bosc, de Barcelona, no cal pas remarcarlo. tota vegada que ja s'donava per descomptat. La importància dels discursos pronunciats al final del banquet pels senyors Calvet y Rusiñol, seyuila una nova y més avansada fita cap al progrés. La part de sardanes estigué a càrrec de la cobla "La Lira Olotina", que obtingé nutrits aplaudiments.

Contra lo que havien dit alguns maliciós, sabém qu' engany, a no haverhi cap contratemps, se celebrarà també l' tradicional enterro de Carnestoltes, pera quin objecte, uns quants joves amics nostres se han constituit en família del futur difunt.

A la festa de sardanes organisada per la "A. Foment de la Sardana de l' Ateneu de Tarragona" que avui tindrà lloc al Teatre Principal de dos cuarts de sis de la tarda a les vuit de la nit, s'executarà pels professors Srs. Ricomà y Català a piano y violí el següent programa:

<i>La Orfaneta</i>	Guiteras
<i>La nit de l'amor</i>	Moreira
<i>Montanyenca</i>	Id.
<i>Cercant l'amor</i>	Serra.
<i>Anyoranza</i>	Mórera
<i>Mari-Aigua (estrena)</i>	Guiteras
<i>La Santa Espina</i>	Moreira

Brillant proment estar com totes les que organisa la "A. Foment de la Sardana de l' Ateneu de Tarragona".

GRAN CRIADERO DE CEPS AMERICANS

— DE —

BRÚ Y PEREZ (S. en C.)

Ceps robustos, de grans arrels y primera calitat.

Preus molt econòmics.

L' oido als sords

Sorolls y derrames de les oreles.—L' acció de l' AUDI-PHONE invisible. Innombrables cures.

El descobriment de l' AUDIPHONE invisible pera la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les oreles, que a França y a l' extranger ha causat la mes gran emoció, el periòdic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova edició ilustrada que acaba de sortir, deu posseirla tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periòdic, sobressurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l' oido y ls seus orgues».

L' origen y l' exposició de l' AUDI-PHONE INVISIBLE; modo de funcionar y son empleu; acció curativa en les afecions de l' oido.

COM S' ESDEVÉ SÓRD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les oreles; varies causes de la sordera, etz.

Un estudi científic de l' anatomia fisiològica de l' orella donant l' exacte funcionament de l' orgue auditiu, etz.

D' ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les oreles, etz.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d' observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les més interessants cures y les més recents relatives a la sordera, als remors, derrames d' oreles.

Ab el fi de propagar les excelencies de l' AUDIPHONE invisible y del procediment de l' Institut de la Sordera, cada dia.

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periòdic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encare no l' hagin rebut, se'ls prega l' demanir desseguida al Director de l' Institut de la Surdité, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* sels hi enviarà franc y sense cap gasto. Consultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarda.

PASTISSERÍA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bojes, bateigs, etz.—Complet, assortit en capsetes especials pera bombóns.—Objectes de luxe, xampany y vins y licors del pais y de l' extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n' saben construir.

Costa molt colocar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de cololarlo es indispensable saberlo construir perque sense la ciència y pràctica de construcció mal se pot adquirir la de colació.

No us deixeu atrair per aquixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet liur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes pràtic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existències de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l' infància y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopèdia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Agüiles, Almeria, Málaga, Cádis, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Riveadeo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera l' Nord d' Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádis, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admets càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el proxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Corona

de 2.500 tonelades, capitá Isidro Sáuregui. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA DE JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisões.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus mòdics.

Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de X-rez Sanchiz Roamate, els quals s' expendiran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Telefon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÁBRICA DE CALSAT

PERA PÁRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construit exprofés pera fotografial

Reproduccions, ampliacions, postals, etz. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castellar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.—Oli pur de oliva.—Gran assortit d' ampolles de licors y aiguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purganta.—Pren de la ampolla 1 pesseta.

Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, laxantes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La mellor purga a l' alcans de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón; dòsis més que suficient pera una purga: Preu 25 céntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera lociò y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1/2 kilo, 3·50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes.

Barris pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Toilette íntimo de les senyores. Irrigacions vaginals y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo mellor remey y més eficàs desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l' aparello genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sals rival en les afeccions del pайдor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d' aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta província: P. REDON. Plaça d' Olózaga, 10, entre sol,

TARRAGONA